

Ξερολιθιές: Θεμέλιος λίθος του μωσαϊκού καλλιεργειών ΥΦΑ

Τοποθεσία: Κροατικές ακτές και νησιά, Κροατία.	Σύστημα ΥΦΑ : Μωσαϊκό καλλιεργειών και εκτατική βόσκηση κυρίως προβάτων.	κλίμακα εφαρμογής: νησιά, ακτή, παράκτια ενδοχώρα της Κροατίας	Κλειδί της επιτυχίας: ο ενθουσιασμός, η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, η ευρωπαϊκή αναγνώριση (βραβείο Europa Nostra)
--	--	---	--

Περίοδος εφαρμογής: Η πρωτοβουλία ξεκίνησε το 2002 και συνεχίζεται. Η χρήση της ξερολιθιάς ως γεωργική τεχνική στα νησιά απαντάται πάνω από 2000 χρονών

Προβλήματα που αντιμετωπίζονται

Κύριο ζήτημα:

Προστασία & αποκατάσταση των βοσκοτόπων και του περιβάλλοντος ΥΦΑ.

Λύση: Ανάπτυξη δράσεων για:

- προστασία από διάβρωση του εδάφους,
- αποφυγή κλεισίματος του τοπίου,
- μεταφορά της γνώσης από γενιά σε γενιά και
- προώθηση φιλικών πρακτικών ΥΦΑ για διαχείριση της γης.

Αξιοποιώντας τις παραδοσιακές γνώσεις για τη διαχείριση των φυσικών πόρων, στα άνυδρα ασβεστολιθικά εδάφη των κροατικών ακτών και των νησιών της Κροατίας, επιτυγχάνεται η προώθηση βιώσιμων τρόπων διαχείρισης της γης και των υδάτινων πόρων της.

Δράση: επαναφορά της τεχνικής της ξερολιθιάς ως επαρκή, αισθητική, ανθρώπινη και βιώσιμη εναλλακτική, για την κατασκευή απλών

κτισμάτων στην Μεσόγειο, ιδίως σε περιοχές όπως τα εθνικά/φυσικά πάρκα και οι προστατευόμενες περιοχές πολιτιστικής κληρονομιάς (Bubalo, 2017).

Η ιστορία εν συντομία

Η ΜΚΟ 4 Grada Dragodid είναι μια ομάδα «φίλων» της ξερολιθιάς η οποία προωθεί και αναβιώνει την τεχνική και την κληρονομιά της μέσα από εργαστήρια, έρευνα πεδίου και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Οι δράσεις της ΜΚΟ έχουν ως στόχο τη δημιουργία δεσμών ανάμεσα στους κατόχους της γνώσης και το κοινό: Εστιάζονται σε νέους επαγγελματίες (γεωργία, αρχιτεκτονική, κατασκευαστικός τομέας, τουρισμός κτλ), φίλους της τοπικής κληρονομιάς και τουρίστες.

Τι επιτυγχάνουν για την γεωργία ΥΦΑ «οι Ξερολιθιές»;

- Εκπαίδευση πάνω στην κληρονομιά και τις τεχνικές της ξερολιθιάς
- Αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού που γνωρίζει την τεχνική της ξερολιθιάς: αμπελοκαλλιεργητές, βοσκοί και ελαιοκαλλιεργητές.
- Καταγραφή των προσόψεων από ξερολιθιά στην Κροατία.
- Προώθηση του παραδοσιακού αγροτικού τοπίου.

Επιτεύγματα:

- Ενεργοποίηση ενός δυναμικού τοπικής γνώσης και εμπειρογνομόνων για την αποτύπωση της κληρονομιάς, τη δημιουργία δεσμών με το σήμερα μέσω οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Δημιουργία οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Εναρμόνιση του κεκτημένου της Δημοκρατίας της Κροατίας και πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ.
- Αξιοποίηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Σημαντικά Ζητήματα

Για την προστασία των παραδοσιακών τοπίων ΥΦΑ και την αναβίωση γεωργικών πρακτικών με έναν τρόπο που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες των τοπικών κοινωνιών (ενσωμάτωση της προστασίας της φύσης, αναζωογόνηση των τοπίων και βιώσιμος τουρισμός).

Για περισσότερες πληροφορίες:

Εργαστήριο Αγροτικού Χώρου (EAX)

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

e-mail: rur1ab@uth.gr, τηλ .: + 302421074463

Γούσιος Δημήτρης, συντονιστής έργου της HNV-Link, e-mail: goussios@uth.gr

www.uth.gr HNV-Link_LA Thessaly

Το παρόν έγγραφο αποτελεί τμήμα του σχεδίου HNV-Link και έχει εκδοθεί με την χρηματική συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Προγράμματος Έρευνα και Καινοτομία HORIZON2020 βάσει της συμφωνίας επιχορήγησης αριθ. 6963911. Το περιεχόμενο αυτού του εγγράφου είναι αποκλειστικά ευθύνη του *Local action group LAG 5-Κροατία*, εταίρου του Δικτύου HNV-Link και δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζει τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των δομών διαχείρισης του Προγράμματος.